

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مدیریت تحصیلات تکمیلی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه جغرافیا

پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

آینده پژوهی روستاهای مستحیل در شهر با رویکرد زیست محیطی (مطالعه موردی شهر زابل).

استاد راهنما:
دکتر علیرضا شهبازی

استاد مشاور:
دکتر غلامعلی خمر

تهیه و تدوین:
سمیه پورکرمی

بهار ۱۴۰۳

چکیده

با توجه به رشد جمعیت، پیشروی شهرها و روستا، اتصال و ادغام روستاها به شهر، خوردگی روستاها توسط شهرها، از بین رفتن منابع طبیعی، بکر و پدید آمدن مسائل و مشکلات زیست‌محیطی، مطالعه و برنامه‌ریزی مسائل زیست‌محیطی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است به ویژه زمانی که به این امر توجه داشتیم باشیم منابع طبیعی و زیستی نیز برای آیندگان می‌باشد. بنابراین برنامه‌ریزان روش جدیدی تحت عنوان سناریوسازی جهت طراحی آینده را پیشنهاد می‌کنند. در همین راستا هدف پژوهش حاضر بررسی عوامل کلیدی و نیروهای پیشران موثر بر آینده روستاهای مستحیل در شهر زابل با رویکرد زیست‌محیطی در هفت بعد (تغییرات کاربری، فضای سبز، آلودگی صوتی، تراکم ساختمانی، سیستم دفع فاضلاب، کیفیت هوا، مدیریت پسماندها) می‌باشد.

تعداد ۲۰ متغیر وارد نرم‌افزار MICMAC گردیده است. خروجی نرم‌افزار شش عامل تغییرات فیزیکی - کالبدی، تغییر کاربری اراضی، تغییر هویتی - سنتی روستا، متراکم سازی، بلندمرتبه سازی، تغییرات چشم‌انداز روستا را به عنوان عوامل کلیدی تأثیرگذار بر وضعیت آینده روستاها مستحیل در شهر زابل را نشان داد. همین عوامل ابتدا تعداد حالت‌های ممکن آن‌ها تعیین شد سپس جهت سناریونویسی آینده روستاهای مستحیل در شهر زابل، مورد استفاده قرار گرفت و داده‌ها وارد نرم‌افزار Wizard شد بعد از محاسبات انجام شده تعداد پنج سناریو پیش روی آینده روستاهای مستحیل در شهر زابل به عنوان خروجی تعیین شد سناریوی پنجم تغییرات فیزیکی ثابت و متناسب با رشد روستا است و دیگر عوامل روند تغییرات کاهشی است بنابراین می‌توان بیان نمود سناریو پنجم سناریوی مطلوب و مناسب است. برنامه‌ریزان و عوامل مربوطه بهتر است سعی کنند که شرایطی را فراهم کنند تا این سناریو تحقق پیدا کند.

واژگان کلیدی: شهر و روستا، روستاهای مستحیل، زیست‌محیطی، آینده‌پژوهی، شهر زابل.

Abstract

Considering the growth of population, the advance of cities and villages, the connection and integration of villages with cities, the consumption of villages by cities, the loss of natural, pristine resources and the emergence of environmental issues and problems, the study and planning of environmental issues from It is of special importance, especially when we pay attention to this, natural and biological resources are also for the future. Therefore, planners propose a new method called scenario building for future design. In this regard, the purpose of this research is to investigate the key factors and driving forces affecting the future of expanded villages in Zabol city with an ecological-environmental approach in seven dimensions (changes of use, green space, noise pollution, building density, sewage disposal system, air quality, waste management)) Is.

20 variables have been entered into MICMAC software. The output of the software showed the six factors of physical-body changes, land use change, village-traditional identity change, densification, high-rise development, village landscape changes as the key factors influencing the future situation of the expanded villages in Zabol city. The same factors were first determined by the number of their possible states, then used to write scenarios for the future of expanded villages in Zabol city, and the data was entered into the Wizard software. The output was determined, the fifth scenario of physical changes is constant and proportional to the growth of the village, and the other factors of the change trend are decreasing, so it can be said that the fifth scenario is a favorable and appropriate scenario. It is better for planners and related agents to try to provide conditions for this scenario to come true.

Keywords: Environmental, Expanded Villages, Future Research, Scenario, Zabol city

.

University of Zabol
Graduate school
Faculty of Literature and human sciences

Department of Geography

**The Thesis Submitted for the Degree of M.Sc
(in the Field of Geography and Urban Planning)**

**Future Research of Expanded Villages in the City With an
Environmental Approach (Case Study of Zabol city).**

Supervisors

Dr. A. Shabazi

Advisors

Dr. Gh. Khammar

By:

Somayeh pourkarami

Spring 2024